

Den legende vej til skolebænken

Tekst og foto: Pernille Schousgaard, Veng Skoles børnehaveklasse

Det er sjældent, at børn vælger at sidde på en stol, når de skal lave arbejde i nutidens skole. Får de lov til at vælge selv, bliver løsningerne ofte overraskende og ret charmerende. De yngste skoleelever har altid lov til selv at vælge arbejdsplads, når de har selvstændigt arbejde. Her er resultatet.

FORSORG

I de gode gamle dage – for 170 år siden

Af Erna Bachmann, Veng Lokalarkiv

I en af kasserne i Veng Lokalarkiv findes nogle håndskrevne notater af sognepræst Gudmund Kelstrup dateret i 1952 om tiden op til 1. Slesvigske Krig 1847-1851. Kilden er ukendt, men det ligner afskrift af protokoller fra sogneforstanderskabet (sognerådet), hvor pastor Christian Nicolaj Pingel var formand og sognepræst 1819-1850.

Bilag 6 omhandler et forslag fra baron Rosenkrantz om at oprette et arbejdshus, eller fattighus, i Venge. Forstanderskabet er imod forslaget, fordi de mener, at det vil blive alt for bekosteligt for kommunen at leje eller bygge et sådant arbejdshus. Der skal købes arbejdsredskaber og ansættes en bestyrer. De mener, at den nuværende forsørgelse af de 5-7 forældreløse børn i kommunen, der er skolepligtige, og som går på omgang, er tilstrækkeligt. De kan alligevel ikke bruges i en arbejdsanstalt, med mindre der ansættes en plejemor og skolelærer ved anstalten. De øvrige fattige, der er udeboende gamle med legemlige skrøbeligheder, vil heller ikke kunne bruges i en arbejdsanstalt, uden at der skulle ansættes sygevogter og læge.

Man anfører desuden, at man ikke har kendskab til en sådan arbejdsanstalt på landet, men at det kun forekommer i købstæderne. "Forstanderskabet burde derfor aldeles ikke indlade sig paa Forslagets udførelse".

Men senere må de alligevel have måttet erkende, at det var nødvendigt med et fattighus. Vi ved nemlig, at der i den tidligere brugsbygning har været fattighus, indtil der blev brugs i bygningen i 1870 – Venge Forbrugerforening.

Veng Lokalarkiv, Peter Mortensen og Svend Aage Sørensen, har på landsarkivet i Viborg skannet de gamle sogneprotokoller og blev færdige lige inden lukningen af arkivet på grund af corona. De mangler nu at renskrive protokollerne, måske der fremgår noget om oprettelsen af fattighuset. Det vil vi vende tilbage til. Også med en historie om pastor Pingel, der kom så gruelig galt afsted, da han troede, han kunne "dreje prøjserne en knap", og hvor han selv og Dover og Venge sogne i stedet blev hårdt straffet. Den historie vender vi tilbage til, når der bliver plads her i SOGNET.

Det tidligere fattighus i Venge. Senere Forbrugerforeningen, og senere igen BRUGSEN. Billedet (B7032) er fra 1906. Uddeler Kresten Pedersen og hustruen Mette. Kresten Pedersen ville holde sin middagshvile i hævd og satte et skilt på døren: "Fra Klokken ét til to, vil Kresten ha' ro". Efter mandens død flyttede enken ind i huset ved siden af brugsen. (B3155)